

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3188/2023. (IV. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.410/2022/3. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Gáldi Nóra ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított – az Alkotmánybíróság főttkárának felhívására kiterjesztett – alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.410/2022/3. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék 107.K.705.320/2021/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontja szerint a fenti, kifogásolt bírói döntések sértik az Alaptörvény VII. cikk (1) és (4) bekezdéseiben, a XI. cikkében, a XV. cikk (2) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) bekezdésében, valamint az R) cikk (2) bekezdésében foglalt jogokat.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozót a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Lvt.) alapján a bíróság 1990. július 13-án jogerőre emelkedett végzésével vette egyházként nyilvántartásba, majd a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) hatályba lépésekor, annak rendelkezései következtében 2012. január 1-jén elveszítette egyházi státuszát. Az Ehtv. 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-ig hatályban volt 34. § (2) és (4) bekezdései értelmében az egyházakra vonatkozó nyilvántartást vezető, az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszterhez kérelmet benyújtó egyház az Ehtv. szerinti elismeréséről az Országgyűlés 2012. február 29-éig döntött, és amennyiben az elismerést valamely egyház tekintetében elutasította, akkor az egyház 2012. március 1-jétől alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületnek minősült. Az utóbbi esetben a szervezet – továbbműködési szándék esetén – kezdeményezhette egyesületként való nyilvántartásba vételét (változásbejegyzési eljárást indíthatott), a bíróság által az Lvt. alapján (tehát egyházként) nyilvántartott adatait a változásbejegyzési eljárás befejezésével egyidejűleg törölni kellett. Az indítványozó fentiek szerinti kérelmét az Országgyűlés a 8/2012. (II. 29.) OGY határozatban (a továbbiakban: OGYh.) elutasította. Az Alkotmánybíróság a 6/2013. (III. 1.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) – többek között az indítványozó által benyújtott alkotmányjogi panasz alapján – határozatában megállapította, hogy az Ehtv. 2012. január 1-jétől 2012. augusztus 31-ig hatályos 34. § (2) és (4) bekezdései alaptörvény-ellenesek voltak, ezért azok hatályba lépésüktől kezdve nem alkalmazhatóak. A határozat indokolása rögzítette, hogy „a rendelkezések alapján elfogadott OGYh.-hoz és az Ehtv. közvetlenül hatályosult 34. § (4) bekezdéséhez joghatás nem fűződhet, azok alapján az OGYh. mellékletében megjelölt egyházak egyházi jogállásukat nem veszítették el, vallási egyesületté történő átalakulásuk nem kényszeríthető ki” (Abh., Indokolás [215]).
- [4] Az Abh. közzétételét követően az Ehtv. módosítása folytán az érintett vallási közösségek számára 2013. szeptember 1-jei hatállyal lehetőségük nyílt arra, hogy a módosítás hatályba lépésétől számított 30 napon belüli jogvesztő határidőben kezdeményezzék egyházként történő elismerésüket. Az indítványozó az Országgyűlésnél 2014. július 11-én kezdeményezte az egyházként való elismerését, azonban a H/795. számú határozati javaslatról a bíróságok előtt vizsgálendő időszakig nem született döntés. Míg az Ehtv. 33. § (1) bekezdése 2019. április 15. napján hatályba lépett módosítása folytán ez a lehetőség megszűnt. Az indítványozó 2022. október 5-én bejegyzett egyházi státust szerzett.

- [5] 2.2. Az indítványozó (mint a közigazgatási jogvita felperese) – köznevelési feladatot ellátó nem állami intézményfenntartóként – 2021. február 1. napján a 2021. január 1-től 2021. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan 379 893 333 Ft összegű működési támogatás iránti kérelmet terjesztett elő a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest-megyei Igazgatóságánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság). Az elsőfokú hatóság a 2021. április 7. napján kelt, BPM-ÁHI/2768-2/2021. iktatószámú határozatával a felperes működési támogatás megállapítása iránti kérelmét elutasította.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes az ÖNKFO/593-2/2021. iktatószámú, 2021. június 17. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta és a felperes fenti időszakra vonatkozó működési támogatás megállapítása iránti kérelmét elutasította. Megállapította, hogy a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 41. § (1) bekezdés *b*) pontja, valamint a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 37/Q. §-a alapján működési támogatás kizárólag bevett egyház részére állapítható meg, és a Kvtv. 8. melléklet 14.1.5. pontja nem nevesíti a felperest a bevett egyházak között. Emellett a felperes nem felel meg az Ehtv. 2019. április 15-től hatályos 9/G. § (1) bekezdésében foglaltaknak, továbbá az Ehtv. 9/G. § (7) bekezdésében foglalt melléklete sem a kérelem benyújtásakor, sem a határozat kiadásának időpontjában nem szerepelt. Megállapította továbbá, hogy a felperes szervezeti formája „vallási egyesület”, ám ez a működési támogatásra való jogosultságot nem érinti. Emellett hivatkozott a Kúria joggyakorlatára.
- [7] A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével a felperesi indítványozó keresetét elutasította. Indokolásában utalt a Kúriának a releváns tényállási elemek tekintetében azonos jogkérdésben való egységes álláspontjára, továbbá arra, hogy a megítélendő jogkérdés azonossága okán a Kúria joggyakorlatától való eltérésre nem látott okot. Az elsőfokú bíróság ítéletben kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság 3310/2018. (X. 16.) AB határozata, valamint a 3047/2019. (III. 14.) AB határozata foglalkozott az Alaptörvény negyedik módosítása kapcsán az alkotmánybírósági határozatok erga omnes hatályával. Eszerint amennyiben az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalát követően az Alaptörvény releváns rendelkezése módosul, akkor a bírói döntés nem alapítható kizárólag a korábbi AB határozattal való ellentétre, figyelemmel kell lenni az Alaptörvény változására is, annak hatálya alatt. Ugyanakkor utalt arra is, hogy más eljárások rendelkezésre állhatnak, mint ahogyan ez az Emberi Jogok Európai Bíróságának az indítványozói felperes által a 2015. és 2016. támogatási évekre vonatkozóan kezdeményezett ügyeiben hozott ítéletekből is kiderül. Megállapította továbbá, hogy a felperes a bevett egyházi státuszát az általa hivatkozott, Abh. folytán azért nem nyerhette vissza, mert azzal soha nem is rendelkezett, mivel a jogállását nem az Ehtv. alapján vették nyilvántartásba. Emellett utalt az Alkotmánybíróság 3194/2020. (VI. 11.) AB határozatában foglaltakra.
- [8] Az indítványozó mint felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához, befogadási okként a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdése *a*) pont *aa*) valamint *ab*) alpontjait jelölve meg. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzése a felperes felülvizsgálati kérelmének a befogadását megtagadta. Indokolásában – többek között – kitért arra, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés *a*) pont *aa*) alpontja alapján a joggyakorlat egységének, illetve a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása mint befogadási okok elkülönülnek egymástól. Azt is megállapította – az elsőfokú jogerős ítélettel egyezően –, hogy a Kúria korábbi döntéseiben – a releváns tényállási elemek tekintetében – azonos tényállású, és azonos jogkérdésben már többször vizsgálta a felperesi hivatkozásokat, ezzel összefüggésben egységes gyakorlatot alakított ki. Az elsőfokú bíróság eljárása ennek az egységes bírósági gyakorlatnak megfelelt, és a jelen ügyben a Kúria nem észlelt olyan releváns eltérést, mellyel összefüggésben a kialakított joggyakorlat megváltoztatása vagy az attól való eltérés, és ezáltal annak továbbfejlesztése lenne indokolt. Míg a felülvizsgálati kérelemnek a felperes által hivatkozott jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére történő hivatkozással összefüggésben azt állapította meg, hogy az adott ügyben vizsgált jogkérdés sem közvetlenül, sem közvetve nem érinti a társadalom széles körét, amely alapján megállapítható lenne a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége mint befogadási ok.
- [9] 2.3. Az indítványozó – az Alkotmánybíróság főtítkára felhívására kiegészített indítványában – az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Kúria végzése, valamint az elsőfokú bíróság jogerős ítélete (az indítvány tartalma szerint alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint) megsemmisítését kérte. A tényállás és a befogadhatósági feltételek rövid ismertetését követően előadta, hogy a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény alapján nyilvántartott egyházként 1990. évtől folytat tevékenységet. Az indítványozó a 2012. január 1-jével hatályba lépett Ehtv. alapján nem kapott egyházi státuszt. Ugyanakkor az Abh. kifejezetten rögzítette, hogy az indítványozó az egyházi jogállását nem veszítette el.

Az indítványozó 2013-ban kezdeményezett egyházi elismerési eljárása 2014. április 14-ig nem vezetett eredményre, majd az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett módosítása alapján megszűnt. Nézete szerint ez a körülmény nem eshet az indítványozó terhére. Azt is előadta, hogy az Ehtv. 2019. április 15. napján hatályba lépett rendelkezései alapján a Fővárosi Törvényszék előtt ismételten kezdeményezte bejegyzett egyházkénti nyilvántartásba vételét, míg jelen alkotmányjogi panasz benyújtásakor a Törvényszék előtt folyamatban van az indítványozó bejegyzett egyházkénti státusza iránti bejegyzése, hogy a 2013-ban kezdeményezett egyházi elismerési eljárás 2019. április 14-ig nem vezetett eredményre, majd a törvény erejénél fogva megszűnt.

- [10] Az indítványozó érvelése szerint a kifogásolt kúriai döntés sérti az indítványozó Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésébe foglalt vallásszabadsághoz való jogát, valamint az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdését. Nézete szerint az Abh. alapján az indítványozó egyházi jogállását nem veszítette el, mely döntés erga omnes hatállyal bír, az mindenkire nézve kötelező. Utalt továbbá az indítványozó arra, hogy az eljáró hatóságok és a bíróságok a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikke és az Abtv. 39. § (1) bekezdése alapján nem értelmezhetik másként, mint ahogy azt az Alkotmánybíróság egy adott alapjog vonatkozásában már megtette. Ebből következően sérti az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdését az a döntés, amely ettől eltérően értelmezi az Ehtv. és a köznevelési törvény, illetve a Rendelet rendelkezéseit. Ellenkező jogértelmezés elfogadása esetén az Alkotmánybíróság határozatai kiüresedhetnek. Az indítvány azt is kifejtette, hogy a *contra legem* jogalkalmazás folytán a támadott kúriai végzés sérti továbbá az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését is, mivel egy mindenkire kötelező érvényű jogszabályt figyelmen kívül hagyott.
- [11] Az indítványozó egyben sérülni látta az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát annak folytán, hogy „az eljáró bíróság a sérelmezett ítéletet” az Abh.-ban foglaltak és az Abtv.-ben előírt kötelezettségek figyelmen kívül hagyásával hozta meg. Ezzel összefüggésben azt is kifejtette, tisztában van vele, hogy az Abh. meghozatala óta megváltozott a jogszabályi környezet: az Alaptörvény, az Ehtv., ezért a közigazgatási hatósági eljárásban az időközben bekövetkezett jogszabály-változásokra figyelemmel kell a hatóságnak az új határozatot meghoznia. Ettől függetlenül azonban az indítványozó szerint kiemelkedő fontossággal bír az a kérdés, hogy az Alkotmánybíróság határozatai mennyiben kötik az azt követően eljáró hatóságokat, illetve bíróságokat.
- [12] Álláspontja szerint az alperes határozata, továbbá a Fővárosi Törvényszék és a Kúria döntése az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütköző önkényes megkülönböztetést eredményez. Álláspontja szerint az alkotmányellenes megkülönböztetés összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – körben, a köznevelési intézmények fenntartói viszonylatában áll fenn. Az indítványozóval szemben hátrányos az a megkülönböztetés, amely a Kvtv. 40. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott működési támogatása való jogosultságát nem ismeri el. Érvelése szerint a helyzet elsődlegesen annak következtében állt elő, hogy a működési támogatás igénybevételének részletszabályait az ágazati jogszabályok, a köznevelési törvény, illetve a Rendelet tartalmazzák. E jogszabályoknak az Abh. szerinti módosítása nem történt meg, mely körülmény lehetőséget ad a jogalkalmazóknak arra, hogy az indítványozó működési támogatásra való jogosultságát elutasítsák.
- [13] Emellett az indítvány – erre vonatkozó indokolás előterjesztése nélkül – az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése és az Alaptörvény XI. cikkébe foglalt művelődéshez és oktatáshoz való jog sérelmét is állította.
- [14] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [15] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az indítvánnyal szemben támasztott törvényi követelményeknek. Erre nézve a következőket állapította meg.
- [16] 3.1. Az Abtv. 27. §-a alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.

- [17] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az indítványt határidőben nyújtotta be (az indítványozó a Kúria végzését 2022. október 15-én vette át, míg alkotmányjogi panaszát a törvényszék útján elektronikusan 2022. november 28-án terjesztette elő). Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott indítvány a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.410/2022/3. számú végzése ellen került benyújtásra és a bírósági eljárást befejező, jogorvoslattal nem támadható döntésnek az alkotmányossági vizsgálatát kérte, amely ellen fellebbezésnek vagy további felülvizsgálatnak nincs helye, továbbá az indítványozó nagyobb részben az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmére hivatkozott, ezért az alkotmányjogi panasz e tekintetben is megfelel az Abtv. 27. §-ában előírt követelményeknek. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége, mivel a közigazgatási jogvita iránt indított ügyben felperes [27. § (2) bekezdés a)–c) pontjai] volt, fennáll.
- [18] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése nem tartalmaz ugyanis az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, így arra alkotmányjogi panaszt alapítani az indítványozónak nincs lehetősége [lásd például: 3088/2020. (IV. 23.) AB határozat, Indokolás [21]; 3252/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [21]].
- [19] 3.2. Az indítványi kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek ugyanakkor szintén csak részben tesz eleget. Az indítvány tartalmazza: a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §) b) az eljárás megindításának indokát (az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt bírói döntés több alapjogát is sérti); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [VII. cikk (1) és (4) bekezdése, XI. cikke, továbbá a XV. cikk (2) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése]; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.
- [20] 3.2.1. Az indítvány a kifogásolt bírói döntések folytán állította ugyan az Alaptörvény VII. cikkének (1) és (4) bekezdései és a XI. cikke sérelmét, azonban ezekkel összefüggésben nem jelölte meg ezen alaptörvényi rendelkezések sérelmének lényegét, illetve semmilyen (nemcsak alkotmányos) indokot nem jelölt meg, ezért a releváns alkotmányjogi érvelés [lásd: Abtv. 52. § (1b) bekezdés b), illetve e) pontjai] hiánya ebben a tekintetben az érdemi elbírálást nem teszi lehetővé.
- [21] 3.2.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése vonatkozásában ugyan a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozik, azonban az indítvány tartalma szerint azt valójában nem a bírói döntés, hanem a jogalkotó által alkotott jogszabályokkal összefüggésben állította. Ezt az indítványozó anélkül tette, hogy erre vonatkozóan konkrét jogszabályi rendelkezést, valamint alkotmányjogilag releváns érvelést, alkotmányjogilag értékelhető indokolást, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt előterjesztett volna. Mindezek hiányában az indítvány ezen részében nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeinek. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint önmagában annak állítása, hogy a támadott bírói döntés az indítványozók számára kedvezőtlen, még nem tekinthető alkotmányjogilag értékelhető indokolásnak, az indítvány érdemi elbírálásának pedig akadálya, ha az indítvány nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a támadott bírói döntéssel, illetőleg jogszabályi rendelkezéssel [legutóbb például: 29/2021. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [21]]. Az alkotmányjogi panasz ezért ezen elemeiben szintén nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés a), b) és e) pontja követelményét.
- [22] 3.3. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]].
- [23] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmét a bírósági döntések folytán abban látta, hogy azok döntéseik kialakítása során az Abh.-ban foglaltakat figyelmen kívül hagyták, így az abban foglaltaktól

eltérő tartalmú jogértelmezés született. Mint azt az Alkotmánybíróság már számos döntésében kifejtette, az Alkotmánybíróság nem zárja ki, hogy „a *contra legem* jogalkalmazás a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezessen {vesd össze például: 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [21]–[29]; 3295/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [37]–[40]}. Erre vonatkozó megállapításnak azonban csak kivételes esetben lehet helye, és a bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája csak akkor merülhet fel, ha a következő (egymást erősítő) feltételek együttes fennállása megállapítható. Egyrészt a bíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, ha a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe. Harmadrészt, ha a bíróság döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapítja, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó új jogi szabályozás elfogadásával és hatálybaléptetésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezett {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás csak kivételesen alapozza meg az alaptörvényellenességet, mégpedig akkor, ha a *contra legem* jogalkalmazás egyben – a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban foglalt feltételek fennállása esetén – alaptörvény-ellenesnek (*contra constitutionem*) minősül” {lásd: 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}.

- [24] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}. A jelen ügyben azonban ilyen kivételes, érdemi vizsgálatra okot adó körülmény nem merült fel. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként részletesen megindokolt, jogi érvekkel alátámasztott bírósági döntés érvelését tévesnek tartja, nem alkotmányossági kérdés. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásban nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, továbbá nem tekinthető olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, amelyet – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése esetleges összefüggéseire is tekintettel – az Alkotmánybíróság már ne vizsgált volna, így az indítványt erre nézve szintén nem találta befogadhatónak.
- [25] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a), b) és e) pontjai, valamint az Abtv. 29. § követelményének, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2693/2022.

